

ziranje drja. Otona Drinkwalderja, da je peti Benedictus po Caeremonialu Episcoporum pri koralnem petju pred elevacijo, pri ostalih vrstah glasbe po elevaciji. Pisec pride po daljših, šele v 6. zvezku končanih izvajanjih do zaključka, da je peti Benedictus po danes veljavnem liturgičnem pravu vedno po povzdigovanju. P. Griesbacher piše v 1. zvezku in sledečih zvezkih obširno o psalmodiji. Dr. Richard v. Kralik nadaljuje svojo črtico o zgodovini dunajske cerkvene glasbe. Med skladatelji XVI. stoletja navaja tudi Gallusa, drugega imenitnega „tekmeča Lassa in Palestrine“. On in Hasler sta mu „najznamenitejša nemška skladatelja one dobe... Domnevanja Mantuanija, da se je prvotno pisal s slovenskim imenom Petelin (= Hahn) in da je doma iz Ribnice, nočem prezreti, dasi se mi ne zdi dosti sigurno utemeljeno“. Prof. Daninger priobčuje nekaj glasbeno-estetičnih misli o instrumentalni maši, Maks Battke razpravlja o negovanju petja. Prof. Goller piše o elektriki v službi izdelovanja orgel, prof. dr. Laker pa o svoji iznajdbi: uri za transponiranje, s katero je mogoče, prestaviti mehanično vsako skladbo iz poljubnega tonovnega načina v vsak drugi tonovni način v pravilnem glasbenem pravopisu. V glasbeni prilogi 1. številke nahajamo med drugim dve skladbi Antona Brucknerja in en mešan zbor a capela „O salutaris hostia“ Jakoba Gallusa (Handla). — V 3. sešitku in sl. zastopa Maks Springer proti P. Griesbacherju mnenje, da se mora diatonični značaj koralnih melodij varovati tudi v spremljavi, v kateri bodi chroma v pravem zmislu (ne tudi alteriranje, v kolikor ga občutimo kot diatoniko) izključena. Zelo zanimiva so izvajanja O. Drinkwalderja o liturgični glasbi v Wagnerjevem Parsifalu. — 4. zvezek prinaša v prilogi peteroglasen Pange lingua Jakoba Handla. — Uvodni članek 5. številke drja. B. Černika slavi osemstoletnico obstoja samostana Klosterneuburg, ki je imel in ima za razvoj cerkvene glasbe velik pomen. — Dobro urejevano revijo, ki propagira moderno strujo v cerkveni glasbi, priporočamo vsem, ki se zanimajo za novejšo pojave cerkveno-glasbenega življenja.

„Gusle“ (Glasilo Saveza srpskih pevačkih društva. Sbor. Izhaja desetkrat. Celoletno K 3—) so prinesle tekom leta 1913 razen vesti iz življenja pevskih društev, poročil o delovanju Zveze in o glasbeni književnosti, razen oglasov in malihotic med drugim še sledeče člančice: V 2. številki „Jedno životno pitanje pevačkih društva“ in (pač čisto po nepotrebnem) prevod v dunajskem časopisu „Der Merker“ izišlega članka prof. Majora „O narodni glasbi Jugoslovanov“, o katerem pišemo v predležeči številki. — V 3. številki je objavljen statističen pregled delovanja srbskih pevskih društev pod naslovom „Šta smo radili prošle godine“, ki priča, žal, o dejstvu, da je srbskim društvom novejša resna produkcija slovenskih skladateljev terra incognita, tako nepoznana, kakor kak samoten otok sredi tihega oceana! — 4. številka prinaša sestavek „Nešto pouke“ in našteva pod naslovom „Kompozitorski rad Mite Topalovića (roj. 1849, umrl 1912)“ dela imenovanega srbskega skladatelja. V poročilu o glasbeni književnosti, za katero seve slovenska glasba ne eksistuje, srečamo zopet čudno trditev, da je Škroupov „Dráteník“ nova (!) opera. Ker se širi po raznih hrvaških in srbskih listih ta pomota, jim bodi tu povedano, da je skladatelj opere (pravzaprav spevoigre) „Dráteník“ leta 1801 rojeni in leta 1862 umrli Franc Škroup. Nova je le izdaja, ki je oskrbovala tej spevoigri praška „Umělečka Beseda“. — „Kako se ceni rad srp. pevačkih društva?“ je uvodni članek 5. številke, „Značaj srp. pevačkih društva“ uvodni članek 6. številke. — V 7. sešitku nahajamo sestavek „Srpska pevačka društva i srpski soko“. Med raznoterostmi se spominja list 35letnice Josipa Kocjančiča v notici, ki se drži vsebine naše Kocjančičeve številke. — 8. številka ima članek „Naša prva slava“, 9. pa članek „Posao je otpočeo“. Zadnja številka prinaša tudi kratek pregled delovanja Srbske Muzičke Škole v Belemgradu za prvih 14 let. Z 10. številko je tretji letnik dokončan. Po prečitavanju tega lista se pride do zaključka, da se niti list sam, niti srbska društva v nobenem oziru ne zanimajo za slovensko glasbo.

„Veda“ (dvomesečnik za znanost in kulturo, Gorica) prinaša o „N. A.“ redno stvarne kritike iz peresa Emila Adamiča. Tako nahajamo v 3. zvezku letnika 1913 oceno 2. številke XII. letnika, v 4./5. zvezku oceno 3. številke, v 6. zvezku pa kritiko 4. in 5. številke omenjenega letnika.

V „Dom in Svetu“ je poročal Stanko Premrl o 2. do 6. zvezku XI. letnika „N. A.“ (Št. 3. letnika 1913), o 1. in 2. zvezku XII. letnika (Štev. 5.), in o 3. zvezku XII. letnika (Štev. 9.).

Ruske orkestralne novosti iz založbe M. P. Bjelajeva v Lipskem so med drugimi: A. Glazounov op. 90: Introduction et la Danse de Salomé, d'après le drame „Salomé“ de Oscar Wilde (Part. M. 7:50); A. Glazounov op. 91: Cortège solennel (Part. M. 2—); R. Glière op. 25: 2me Symphonie (en ut) pour grand Orchestre (Part. M. 28—); B. Kalafati op. 14: Polonaise (Part. M. 4:50); W. Malichevsky op. 14: 3me Symphonie (en ut mineur) (Part. M. 15—); W. Pogojeff op. 11: Polonaise (Part. M. 3—); N. Sokolow op. 42: Divertissement (Part. M. 14—); M. Steinberg op. 9: Fantaisie dramatique (Part. M. 4:50); A. Winkler op. 16: Variations sur un thème russe (Part. M. 9—); A. Wischnegradski: La Nonne. Poème symphonique. (Part. M. 13—). Od Glazounovega op. 91, Glièrevega op. 25, Kalafatijevega op. 14, Malichevskega op. 14, Pogojevega op. 11, Steinbergovega op. 9, Winklerjevega op. 16 in od dela Višnegradskega so izišle tudi obdelave za klavir 4-ročno. (Cene M. —80, oz. M. 10—, oz. M. 180, oz. M. 7—, oz. M. 120, oz. M. 180, oz. M. 4—, oz. M. 350).

Od „Pomnikov glasbene umetnosti v Avstriji“ (Denkmäler der Tonkunst in Österreich), ki izhajajo pod zaščito naučnega ministerstva in vodstvom vseuč. profesorja drja. Guidona Adlerja, je izšel 20. letnik, obsegajoč 40. in 41. zvezek publikacije. Prvi zvezek prinaša četrto nadaljevanje Gallusovega „Opus musicum“, velikega dela motet za celo cerkveno leto. Vse prednosti Gallusovega sloga se opažajo v motetih predleželega zvezka. Težišče leži v večzborskih skladbah. Pa tudi v četvero- in šesteroglasnih kosih se kaže Gallus (Petelin, Handl) pravega mojstra, zlasti v uporabi kontrapunktike. Delo je bogata zaloga za cerkvene in koncertne svrhe. Za redakcijo podpisujeta prof. Emil Bezcny (Praga) in naš rojak prof. dr. Josip Mantuani (Ljubljana). Drugi zvezek vsebuje fotografično reprodukcijo kodeksa Minnesängerjev iz dunajske dvorne knjižnice. (Obdelal prof. Henrik Rietsch, Praga). Zunanja oprema „Pomnikov“ je delo dunajske tvrdke Waldheim-Eberle, založnici sta tvrdki Artaria & Co. na Dunaju in Breitkopf & Härtel v Lipskem.

Varovalni rok glasbenih tvorb je, kakor znano, de lege ferenda zelo sporno vprašanje. Znameniti glasbeni pisatelj Edgar Istel predlaga v članku, objavljenem v št. 13 tek. letnika „Neue Zeitschrift für Musik“ (Lipso) dvojno, alternativno rešitev tega vprašanja: ali naj teče ta rok od rojstnega leta (ne smrtnega) skladateljevega in naj traja 100 let; ali pa se naj računi od vsakega dela od leta, ko je izšlo, in naj traja tedaj 50 let.

K problemu sporednih kvint prinaša „Allgemeine Musikzeitung“ (Berlin) v 6. številki tek. letnika razpravo, v kateri pride pisec Pavel Carrière k zaključku, da zvone kvinte na onih mestih slabo, kjer nasprotujejo logiki in slogu, torej v strogem kontrapunktičnem stavku, v katerem je vsak ton samostojen glas. V prostem stavku da je vsakomur na prosto dano, ojačiti ton iz zvočnih vzrokov z njegovimi najbližjimi nadtoni.

„Meisterweisen“. Pod tem naslovom izdaja znani pevec in pedagog Karl Scheidemantel v založbi Ernsta Eulenburga v Lipskem zbirko pesmij in arij, ki obsega v 6 zvezkih (po 100 napevov za sopran, mezzosopran, alt, tenor, bariton in bas, progressivno od lahkega do težkega, z znaki za dihanje in prednahanje) dela vseh vrst slogov iz starejše in novejše dobe. Poblížneje o zbirki se razvidi iz prospekta, ki ga razpošilja založništvo brezplačno.

„O poljski klavirski glasbi sedanjosti“ piše dr. Adolf Chybiński v 9. sešitku tek. letnika revije „Die Musik“ (Berlin).